

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Moravský Krumlov, Smetanova 168

Smetanova 168, 672 01 Moravský Krumlov

Identifikátor školy: 600 015 726

Termín konání komplexní inspekce: 19. – 21. březen 2003

Čj.:	126 055/03-5092
Signatura:	kl6zw501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium, Moravský Krumlov, Smetanova 168, je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Jihomoravský kraj se sídlem v Brně, Žerotínovo nám. 3/5. Ve škole s kapacitou 360 žáků jsou vyučovány studijní obory 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, s délkou studia 4 roky a 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné, s délkou studia 8 let. Ve školním roce 2002/2003 škola poskytuje úplné střední vzdělání 232 žákům v 8 třídách osmiletého studia a 127 žákům ve 4 třídách čtyřletého studia. Žáci do gymnázia dojíždějí z 49 obcí tří okresů (Znojmo, Třebíč, Brno-venkov).

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v cizích jazycích (anglický, německý) ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů český jazyk, dějepis, základy společenských věd, občanská výchova ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů chemie, biologie, fyzika ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech matematika a informatika a výpočetní technika ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku ve škole zajišťuje 25 vyučujících, z nichž 21 svým vzděláním splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané právním předpisem. Tři vyučující svým vzděláním nesplňují pro výuku předmětů, jimž vyučují, podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti, v jednom případě chybí pedagogická způsobilost pro výuku na střední škole. Z výše uvedených 21 vyučujících, kteří svým vzděláním splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti, jedna učitelka vyučuje ještě další předmět, pro který nemá ani odbornou ani pedagogickou způsobilost. Výchovná poradkyně neabsolvovala kvalifikační studium. Úvazky jsou stanoveny promyšleně, většinou respektují aprobase, vzdělání a zkušenosti jednotlivých vyučujících.

Poradními orgány vedení školy jsou pedagogická rada a předmětové komise jednotlivých předmětů. Jednání pedagogických rad probíhají pravidelně a zabývají se otázkami organizačními, vzdělávacími i výchovnými. Předmětové komise se scházejí dle potřeby a vedoucí komisí podávají informace a náměty vedení školy. Ze záznamů z jednání předmětových komisí není zcela zřejmá důsledná spolupráce členů komise a jejich společný postup v otázkách týkajících se dalšího zkvalitňování vzdělávacího procesu. Operativní řízení,

jehož nástroje ředitel školy účelně využívá, navazuje na plánování i kontrolu jednotlivých činností. Vedením školy je vytvářen dostatečný prostor pro uplatnění iniciativy pracovníků školy a jejich odborný potenciál je efektivně využíván pro pozitivní vývoj školy. Návrhy a připomínky zaměstnanců jsou předmětem diskuse na pracovních poradách. Systém pravidelného sebehodnocení školy je zaveden a je realizován na pravidelných poradách a na konci školního roku.

Odbornou a metodickou pomoc začínajícím a nekvalifikovaným učitelům zajišťují uvádějící učitelé. Otázky týkající se chodu školy a organizace výuky tito začínající a nekvalifikovaní vyučující diskutují na operativních schůzkách s vedením školy několikrát v roce.

Kontrolní mechanismy jsou nastaveny a pokrývají všechny oblasti činnosti školy. Kontrolní činnost vedení školy vychází z kvalitně zpracovaného plánu kontrol. Jsou v něm stanoveny termíny a pracovníci zodpovědní za výkon jednotlivých kontrolních činností. Výchovně vzdělávací práce učitelů je kontrolována prostřednictvím hospitací realizovaných ředitelem školy a jeho zástupcem. Hospitace plánovány nejsou. Hospitační záznamy obsahují stručný výčet negativ a pozitiv, závěry a doporučení, avšak nevyplývají z nich opatření přijatá k nápravě zjištěných nedostatků. Ze záznamů z pedagogických rad ani z jiných materiálů není zřejmá analýza a zobecnění zjištěných poznatků či jejich využití pro další zkvalitnění práce učitelů.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků vedení školy podporuje. Učitelé se vzdělávacích akcí zúčastňují dle zájmu a finančních možností školy. Získané poznatky a informace účastníci seminářů sdělují řediteli školy a na poradách informují ostatní pracovníky. Využití získaných vědomostí a dovedností ve vzdělávacím procesu není vedením školy sledováno.

Kritéria pro přidělování naftarifních složek platu jsou zpracována, všichni pracovníci s nimi byli na počátku školního roku seznámeni. V souladu s těmito kritérii probíhá přidělování osobních příplatků a odměn.

Chod školy je upraven *Organizačním řádem školy, Vnitřním řádem školy*, řády odborných učeben, ročním plánem práce školy, rozvrhy hodin jednotlivých tříd a dalšími vnitřními směrnici. *Organizační řád školy* velmi podrobně vymezuje kompetence všech kategorií pracovníků, formuluje zásady řízení školy jak z hlediska organizace vzdělávání a výchovy, tak i z pohledu personálního, ekonomického a provozního. *Vnitřní řád školy* vymezuje práva a povinnosti žáků, vhodně usměrňuje výchovně vzdělávací proces. Všechny dokumenty školy respektují Úmluvu o právech dítěte, která je v běžném životě školy dodržována. V ročním plánu práce školy jsou stanoveny úvazky vyučujících, přidělení sbírek, kabinetů a učeben a další organizační záležitosti nutné pro řádné plnění všech úkolů školy.

Vnitřní informační systém zajišťuje včasný a úplný přenos informací. Kromě osobního kontaktu je využívána nástěnka ve sborovně, školní rozhlas a telefonické spojení všech pracovišť ve škole. Informace žákům a jejich zákonným zástupcům jsou předávány prostřednictvím studijních průkazů. Dvakrát ročně jsou organizovány třídní schůzky a jedenkrát ročně plenární jednání. Škola se v hojné míře zapojuje do pořádání kulturních, společenských a vzdělávacích akcí ve městě.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002 je zpracována a poskytuje dostatečné množství informací o škole.

Úroveň personálních podmínek vzdělávání a výchovy je celkově velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola má k dispozici tři objekty, z nichž jsou dva stavebně propojeny a třetí se nachází naproti přes rušnou silnici. Výuce slouží 17 přiměřeně prostorných, osvětlených a vytápěných učeben vybavených školním nábytkem odpovídajících parametrů. Pro výuku přírodovědných předmětů jsou zřízeny 3 odborné učebny fyziky, chemie a biologie, výuce výtvarné výchovy slouží tzv. ateliér. Odborné dovednosti v chemii jsou rozvíjeny v chemické laboratoři určené pro menší počet žáků. Výuka informatiky a výpočetní techniky probíhá ve dvou učebnách. Jedna z nich je vybavena novými a druhá již technicky zastaralejšími počítači. Tři kmenové učebny jsou svým vybavením uzpůsobeny pro výuku cizích jazyků (audio a videotechnika, v jedné z nich sluchátka). Tělesná výchova je vyučována v gymnastické tělocvičně a posilovně v suterénu školy. Výzdoba chodeb školy zaměřená na rozvíjení tradic, prevenci sociálně-patologických jevů a na jednotlivé vyučované předměty vhodně žáky motivuje a vychovává. Školní dvůr slouží žákům za příznivého počasí k relaxaci a drobným sportovním aktivitám. Žákovské šatny jsou spíše provizorně vybaveny policemi na boty a věšáky na nižší estetické úrovni.

Z důvodu nedostatku prostoru jsou učebny využívány jako kmenové a zároveň jako odborné, což klade velké nároky na organizaci výuky. Přesuny žáků a učitelů mezi budovami přes rušnou silnici představují výrazné bezpečnostní riziko a komplikují využívání učebních pomůcek ve výuce.

Vybavenost školy učebními pomůckami je pro většinu předmětů na průměrné úrovni. Velmi dobře je zajištěna výuka informatiky a výpočetní techniky. Stávající průměrné vybavení didaktickou technikou není dostatečně využíváno.

Materiální zdroje jsou převážně účelně a efektivně využívány. Vedení školy se při své hospitační činnosti využíváním materiálních zdrojů zabývá jen okrajově, bez hlubší analýzy.

Materiálně-technické podmínky školy umožňují realizaci vzdělávacího programu a jsou celkově na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vyučovaných oborů

Studijní obory 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné a 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné jsou vyučovány v souladu s Rozhodnutím MŠMT, č. j. 32 394/2002-21, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 16. 12. 2002, s účinností od 1. 9. 2003.

V důsledku mimořádné situace v oblasti personálního zabezpečení výuky anglického jazyka v loňském školním roce (v polovině školního roku odešla vyučující anglického jazyka a jiný učitel angličtiny nebyl k dispozici) nebyla v 5 skupinách tříd 1. A, 2. A, Ki a 3. A vyučována 1 hodina anglického jazyka. V letošním školním roce byla dotace hodin angličtiny v těchto skupinách o 1 hodinu navýšena. Vzhledem k tomuto opatření měli žáci skupin 2. A2 a 3. A2 v 1. pololetí školního roku 2002/2003 celkem 32 hodin týdně namísto 31 a žáci skupin Sx1, Sx2 a 4. A2 mají v 2. pololetí rovněž 32 hodin týdně namísto 31, jak předepisuje učební plán.

S výjimkou výše uvedených tříd je výuka ve škole organizována v souladu s příslušnými učebními plány. Učivo ve všech hospitovaných hodinách bylo v souladu s učebními osnovami.

Povinná dokumentace školy je vedena a průkazným způsobem zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

System kontrol naplňování učebních plánů a osnov je zaveden. Přijímaná opatření jsou sledována, vyhodnocována a využívána při plánování činnosti školy.

Přes výše popsanou mimořádnou situaci v oblasti personálního zabezpečení výuky anglického jazyka je systém kontroly naplňování učebních plánů a učebních osnov funkční.

Škola má jasné koncepční záměry v oblasti materiálního a personálního zabezpečení výuky včetně vzdělávání učitelů a vzdělávací koncepce. Do výchovně vzdělávací činnosti školy se pozitivně promítá zapojení žáků do programů Evropské unie (Phare, Sokrates, Leonardo), ke kvalitě výuky cizích jazyků a k motivaci žáků významně přispívá spolupráce se zahraničními školami, včetně plánovaných a realizovaných jazykových kurzů pro žáky i učitele v Anglii a Rakousku.

Škola nemá stanoveny hlavní cíle v oblasti vzdělávání a výchovy, což se projevilo v málo důsledném rozvíjení klíčových dovedností žáků v průběhu sledované výuky.

Pedagogické záměry školy jsou jasné, vycházejí ze základních koncepčních tezí a jsou naplňovány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích (anglický, německý)

Velmi dobré jazykové dovednosti vyučujících měly pozitivní vliv na kvalitu výuky. Chybějící kvalifikace se v menší části sledované výuky poněkud negativně odrazila v organizaci hodiny po metodické stránce.

Ve většině hospitovaných hodin učitelé žáky účinně motivovali v úvodu i v průběhu výuky. Aktualizovali učivo, uváděli příklady z praxe, využívali mezipředmětových vztahů a navazovali na praktické zkušenosti žáků. Znalosti a dovednosti žáků byly prověřovány formou společného frontálního opakování i individuálního zkoušení. Klasifikace byla realizována zřídka. V závěru hodin učitelé většinou neprováděli shrnutí probraného učiva, hodnocení výkonu jednotlivců ani analýzu častých chyb. K sebehodnocení či k hodnocení ostatních žáci vedeni nebyli.

Převážná část hospitované výuky byla velmi dobře připravena a promyšlena po stránce organizační i metodické. Stanovené výukové cíle byly reálné a probírané učivo korespondovalo s příslušnými učebními osnovami. Učitelé zpracovali časově tematické plány, z nichž většina má spíše formální charakter.

Většina učitelů využívala při práci v hodinách rozmanitých moderních metod a forem práce (práce ve dvojicích, ve skupinách, samostatná práce), vedla žáky k praktickému používání jazyka v běžných situacích každodenního života. V menší části hospitovaných hodin byl kladen větší důraz na zvládnutí gramatického a lexikálního učiva než na rozvoj komunikativních dovedností žáků. Tyto hodiny byly vyučujícími vedeny zejména frontálně, bez zařazení metod aktivního učení. Žáci jen pasivně přijímali sdělované informace a do procesu učení nebyli zapojeni. Učebnice a sešity byly používány účelně, ve většině hodin byly využity magnetofonové nahrávky k poslechu cizojazyčných textů. V menší části výuky se vyučující

omezili jen na využití učebnic, sešitů a tabule, žádné další materiály k podpoře názornosti výuky použity nebyly.

Znalosti a jazykové dovednosti žáků většinou odpovídaly požadavkům osnov. V převážné části hospitovaných hodin žáci prokazovali zběhlost při používání cizího jazyka v diskusi, při souvislém projevu či při formulaci vlastních myšlenek a názorů.

Výuka cizích jazyků probíhala v podnětném a motivujícím prostředí. Učitelé většinou dostatečně často střídali činnosti a formy práce a tím předcházeli nastupující únavě žáků. Z hlediska psychohygieny výuky není vhodný vyšší počet žáků v některých skupinách (např. 3. A 19, prima 21 atd.) ani zařazení některých hodin anglického a německého jazyka na sedmou i osmou vyučovací hodinu.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla velmi dobrá, založená na vzájemném respektu a toleranci. Výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře, dohodnutá pravidla jednání byla oboustranně dodržována. Žákům byl většinou vytvářen dostatečný prostor pro vyjadřování vlastních názorů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém a německém jazyce byly celkově na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů český jazyk, dějepis, základy společenských věd, občanská výchova

Ve všech hodinách měla odbornost vyučujícího pozitivní vliv na teoretickou stránku sledované výuky.

Cílená vstupní motivace se vyskytla pouze v jedné z hospitovaných hodin, v ostatních byla nahrazena sdělením tématu hodiny. K průběžné motivaci využívali vyučující jak zkušeností žáků z praktického života (občanská výchova, základy společenských věd), z vlastní četby (český jazyk a literatura), tak vnitřní motivace žáků (blížící se maturita, vysokoškolské studium). Motivačně působilo i pozitivní hodnocení výkonů žáků, zejména v nižších ročnících gymnázia. Klasifikované hodnocení bylo ve většině případů zdůvodněno, zpravidla bylo objektivní. Ve většině hodin chybělo závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení práce. V žádné z navštívených hodin nebyli žáci vedeni k sebehodnocení ani k hodnocení spolužáků.

Výuka všech výše uvedených předmětů se řídí tematickými plány učiva, které si vyučující vypracovávají individuálně. Plány jsou zpracovány vždy pro konkrétní školní rok, nepostihují však návaznost učiva mezi ročníky. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla důkladná především v oblasti obsahové, méně však promyšlená vzhledem k činnostem žáků a rozvoji jejich kompetencí.

Ve všech sledovaných hodinách zcela převládal frontální styl výuky, ojediněle doplněný prací ve dvojicích. Tam, kde se vyučující snažili formou řízeného rozhovoru aktivizovat žáky, vyvozovat poznatky spolu s nimi, se dařilo vhodně volenými otázkami uvádět nové skutečnosti do souvislostí s dříve probraným učivem. Žáci ochotně spolupracovali, formulovali vlastní názory a vyvozené poznatky si zapisovali do sešitů. V hodinách, v nichž vyučující sám přednášel učivo, však byli žáci po celou dobu pasivní, nespolupracovali a nebyli ani ke spolupráci vybízeni. Zpětná vazba, která by poskytla informace o míře pochopení učiva jak samotným žákům, tak i učiteli, chyběla.

Výuka probíhala v prostorných, světlých, dobře větratelných třídách. V některých hodinách však učitelé na větrání místnosti nedbali, což mělo za následek únavu žáků, zejména v odpoledním vyučování a v hodinách, jejichž stereotypní struktura vedla žáky k pasivitě. Pouze v jedné vyučovací hodině na nižším stupni gymnázia byla zařazena relaxační aktivita.

Výběru metod a forem práce odpovídala i materiální podpora výuky. Ve většině hodin se vyučující spokojili s učebnicí, kterou v některých případech doplnili kopírovaným textem, dalšími pomůckami (knihy, nástěnná tabule, mapa), jejichž využití nebylo vždy efektivní. Didaktická technika nebyla použita k podpoře názornosti výuky v žádné ze sledovaných hodin, třebaže kabinet českého jazyka má k dispozici řadu video i audionahrávek. Jejich využívání v hodinách je ztěžováno častými přesuny žáků i učitelů do jiných učeben (i v druhé budově).

Z organizace hospitovaných hodin vyplýval i převažující podíl verbálního projevu učitelů. Jejich kultivované, jazykově správné a vytříbené vyjadřování je velmi dobrým vzorem žákům, na druhé straně však učitelé ponechali jen velmi málo prostoru pro vlastní vyjadřování žáků. Jejich souvislejší projev byl zaznamenán většinou jen při ústním zkoušení. Rozvoji klíčových kompetencí byla věnována částečná pozornost pouze v hodinách předmětu základy společenských věd a občanská výchova (spolupráce ve dvojicích, samostatná práce s textem). Většinou byli žáci pouze pasivními příjemci hotových informací. Přesto byla ve většině hodin příznivá pracovní atmosféra, žáci respektovali dohodnutá pravidla chování a plnili pokyny učitelů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů český jazyk a literatura, dějepis, základy společenských věd a občanská výchova měly celkově průměrnou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů chemie, biologie, fyzika

Skutečnost, že všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené právním předpisem, pozitivně ovlivnila především odbornou, méně metodickou stránku výuky.

Ve většině hodin chyběla vstupní motivace, význam učiva a jeho využití pro praktický život se žáci dozvídali až v průběhu výuky. Aktualizace učiva a vhodně využití prvky ekologické výchovy pozitivně ovlivnily zájem žáků o výuku v chemii. Praktické aspekty učiva a využití vlastních zkušeností žáků chyběly v části hodin fyziky na nižším stupni gymnázia, což negativně ovlivnilo kvalitu výuky i motivaci žáků. Znalosti žáků učitelé ověřovali individuálním a orientačním zkoušením, většinou kladli důraz na schopnost aplikovat učivo ve vzájemných souvislostech a mezipředmětových vztazích. V menší části hodin chemie a biologie byly ověřovány i praktické dovednosti žáků vhodně volenými pokusy a aplikačními úlohami. Klasifikace znalostí žáků byla objektivní, ne vždy učitelé zdůvodněná. V průběhu individuálního zkoušení nebyli ostatní žáci pověřeni samostatnými úkoly. Učitelé jen ojediněle vedli žáky k sebehodnocení nebo hodnocení výkonu spolužáka. Příjemná a nestresující atmosféra ve většině hodin vypovídala o velmi dobrých vzájemných vztazích a respektu mezi učiteli a žáky. Ti se neostýchali ptát, ochotně plnili pokyny učitelů a většinou s nimi spolupracovali.

Plánování výuky vychází z učebních osnov, které jsou dodržovány po stránce obsahové, avšak malá pozornost je věnována rozvíjení praktických dovedností žáků formou laboratorních cvičení. Ty jsou jen ojediněle plánovány a realizovány jsou pouze v některých třídách v chemii a biologii. V nižších ročnících gymnázia byla názorná stránka výuky při přípravě učitelky podceňena. Učitelé stanovené výukové cíle obsahově respektovaly učební osnovy, nezohledňovaly však upevňování praktických dovedností a osobnostní rozvoj žáků.

Výuka byla s ohledem na stanovené cíle řízena účelně. Vždy byl vytvořen prostor pro opakování, výklad učiva a jeho procvičení v logické návaznosti na předchozí poznatky. Převažující verbální aktivity učitelů spolu s tradičním pojetím výuky nevytvářely žákům podmínky pro aktivní učení a tvořivou práci. Žákovské aktivity byly podporovány v semináři z biologie, kde žáci poznatky ověřovali vlastní činností, mohli projevit svůj názor a diskutovat o problému. Vysoce odborný a srozumitelný výklad doplňovali učitelé otázkami, které

rozvívěly logické myšlení žáků. Ve vyšších ročnících byly frontální metody vzhledem k abstraktnímu a náročnému učivo voleny účelně. V nižších ročnících ve fyzice však byly preferovány encyklopedické poznatky a memorování učiva na úkor rozvíjení praktických dovedností a schopností žáků. Ti si poznatky neosvojovali na základě pozorování, neboť nebyly využity vhodné demonstrační pokusy pro pochopení učiva. Měli za úkol popisovat jevy, aniž by jim byly předvedeny. I když v některých hodinách biologie a chemie žáci na základě pokusů popisovali a hodnotili sledované jevy, na vyvozování poznatků se podíleli jen schopnější z nich. V průběhu větší části výuky získávali učitelé zpětnou vazbu o pochopení učiva kontrolními otázkami, někdy aplikačními úlohami. V závěru hodin chybělo vyhodnocení míry naplnění výukového cíle a zhodnocení práce žáků. Pokud bylo provedeno shrnutí učiva, pak samotnými učiteli a bez spoluúčasti žáků.

Výuka byla realizována v odborných učebnách, vybavených didaktickou a audiovizuální technikou, která byla jen zřídka využita. Odborné učebny vytvářely podnětné prostředí pro výuku předmětu, nechyběly motivující prvky na vývěskách a nástěnné tabule s aktualitami z oboru. Učitelé většinou sledovali pokles pozornosti žáků a dodržovali psychohygienické zásady.

Ve všech hodinách byly využívány vhodné učebnice a jen ojediněle bylo učivo diktováno, což pozitivně ovlivnilo efektivitu výuky. V žádné z hodin však nebyli vedeni k samostatné práci s textem, k vyhledávání a zpracování informací. Pomůcky, modely, didaktická a audiovizuální technika byly vzhledem k vybavení školy využívány v menší míře.

Většina učitelů vedla žáky ke srozumitelnému a odbornému vyjadřování i zdůvodňování postupů při řešení úloh. Verbální projev samotných učitelů byl na velmi dobré úrovni. Pravidla pro vzájemnou komunikaci učitelů a žáků byla jasně stanovena a žáky akceptována. Klíčové dovednosti žáků jako schopnost analyzovat a řešit problémy, žákovské interakce při práci ve skupinách a v týmu ani vyhledávání a zpracování informací nebyly systematicky rozvíjeny.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů chemie, biologie a fyzika byly celkově průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a informatice a výpočetní technice

Pouze jeden ze šesti vyučujících nesplňoval podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jeho výuka se svou kvalitou neodlišovala od výuky ostatních vyučujících.

V úvodu většiny hospitovaných hodin byli žáci seznámeni s plánovanými činnostmi v hodině, jen vzácně byli vhodně motivováni. V průběhu hodin učitelé uváděli v menší míře úlohy s praktickým obsahem. V informatice a výpočetní technice se lépe dařilo volbou úloh žáky zaujmout, zdůraznit význam získávaných vědomostí a dovedností a na pozitivních příkladech nastítnit smysluplné využití cílových dovedností žáků. Ve všech hodinách byly výstižně kladenými otázkami ověřovány výchozí znalosti žáků. Žáci byli za správné odpovědi chváleni a povzbuzováni. Čas na závěrečné zhodnocení hodin a zjištění míry zvládnutí učiva nebyl většinou vyčleněn. V žádné hodině nebyli žáci cílevědomě vedeni k odpovědnosti za výsledky své práce, k hodnocení vlastní činnosti i práce spolužáků. V menší části hodin matematiky se dařilo jen obtížně udržet zájem žáků o probíranou látku. Vzájemné vztahy učitelů a žáků byly založeny na vzájemné důvěře, toleranci, úctě a respektu. Velmi pěkné vztahy podněcovaly aktivitu žáků a přispívaly k efektivitě učení.

Probírané učivo bylo v souladu s učebními osnovami, jež jsou rozpracovány do tematických plánů rozdílné úrovně, bez možnosti kontroly návaznosti učiva mezi jednotlivými ročníky. Příliš obecná formulace cílů v jednotlivých hodinách neumožňovala vždy ověření jejich

naplnění. Při bezprostřední přípravě učitelů bylo méně pozornosti věnováno využití didaktické techniky.

Převažující metodou v hodinách matematiky byly frontální postupy s dominantní rolí vyučujícího, v informatice a výpočetní technice samostatná práce a rozhovor. Frontální metody neumožnily vždy aktivní zapojení všech žáků. Skupinová práce nebyla využita vůbec. Jasnými organizačními pokyny vedli vyučující žáky k dosažení stanovených cílů vlastním tempem. V matematice žáci jen omezeně pracovali s učebnicemi a dalšími zdroji informací, v informatice a výpočetní technice výuku oživily úkoly při práci s Internetem. Spontánní vyjadřování vlastního názoru žáků a hledání alternativních cest řešení uložených úkolů se v matematice objevovalo méně. Daleko více pozornosti a prostoru bylo pro tyto aktivity vyčleněno v informatice a výpočetní technice. Komunikativní dovednosti žáků byly na nižší úrovni, převažovaly útržkovité odpovědi a argumentace. Komunikace mezi žáky nebyla systematicky rozvíjena a kultivována. Na domácí přípravu žáků byl kladen důraz, domácí úkoly byly v hodinách vyhodnocovány, obtížné úlohy byly řešeny na tabuli.

Psychohygienické zásady byly převážně respektovány. Méně časté střídání činností, zvláště v matematice, a méně názorná výuka spojená s diktováním zápisů do sešitů přispívaly k větší únavě žáků a ztrátě jejich zájmu o učivo.

Materiální podpora výuky informatiky a výpočetní techniky byla s ohledem na využití odborné učebny vybavené novými počítači a značným množstvím nástěnných obrazů tematicky zaměřených na výuku velmi dobrá. V matematice bylo využití učebních pomůcek minimální, používání učebnic komplikovala jejich rozdílná vydání. Didaktická ani výpočetní technika nebyl k podpoře názornosti výuky využity.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice byly průměrné, v informatice a výpočetní technice velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola umožňuje žákům podle jejich zájmu využít nabídky centrálně zadávaných testů. Výsledky vzdělávání a výchovy se vyhodnocují na pravidelných jednáních pedagogické rady, a to na základě výsledků zjišťovaných jednotlivými vyučujícími běžnými evaluačními nástroji (čtvrtletní kontrolní práce, slohové práce). Analýzou výsledků se zabývají také předmětové komise. Zpětnou vazbu o kvalitě výchovy a vzdělávání získává škola jednak z přehledu úspěšnosti absolventů při přijímacím řízení na vysoké školy (60-70 %), jednak z výsledků, jichž žáci dosahují v různých soutěžích a olympiádách. Na účast v olympiádách klade vedení školy velký důraz, každoročně se do základních kol zapojuje zhruba třetina žáků. Mnozí z nich jsou úspěšnými řešiteli krajských kol (ČJ, M, Z, AJ, NJ). Individuální péče o talentované žáky se již několikrát projevila výraznými úspěchy v celostátním kole olympiády i v mezinárodních soutěžích ve fyzice. V zeměpisné soutěži Eurorebus se tři žáci školy v loňském roce umístili na 6. místě v mezinárodním kole a v lednu t. r. studentka 1. ročníku vyhrála esejistickou soutěž „Daniel 2003“. Ve škole pracuje pěvecký sbor, který se pravidelně účastní festivalu pěveckých sborů, pořádá různá vystoupení a koncerty při významných událostech na gymnáziu i pro veřejnost. Jeho obsáhlá kronika zachycuje úspěchy, jichž sbor za léta své činnosti dosáhl. Úspěšní jsou žáci školy i ve sportovních soutěžích. V krajském kole ve sportovní gymnastice, jehož pořadatelem škola byla, obsadili 1. a 2. místo a postoupili do kola republikového, stejně jako v pódiových skladbách. V okresním finále basketbalu se hoši umístili na 1. a dívky na 2. místě. Řada žáků se účastní také výtvarných soutěží, v současné době jsou na městském úřadě vystaveny nejlepší práce žáků ze soutěže „Stop drogám“.

Úspěchy žáků vedení školy pravidelně prezentuje prostřednictvím školního rozhlasu a na stránkách regionálního tisku. Za nejvýraznější úspěchy odměňuje žáky i obec, jejíž představitelé se školou úzce spolupracují.

Průběh vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů český jazyk a literatura, dějepis, základy společenských věd, občanská výchova, matematika, fyzika, chemie a biologie měly celkově průměrnou úroveň v důsledku převažující frontální, málo podnětné výuky bez systematického rozvíjení klíčových dovedností žáků. Velmi dobrou úroveň měla výuka cizích jazyků a informatiky a výpočetní techniky založená na převážně aktivním učení, s výraznou podporou rozvoje komunikačních i personálních dovedností žáků.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č. j. 32 394/2002-21 ze dne 16. 12. 2002 s účinností od 1. 9. 2003 (dále jen „Rozhodnutí“) je v souladu se Zřizovací listinou příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č. j. 44/6 ze dne 15. 11. 2001 ve znění Dodatku č. 1, č. j. 30/194, ze dne 20. 12. 2001, Dodatku č. 2, č. j. 41/191, ze dne 17. 12. 2002 (dále jen „Zřizovací listina“). Výuka probíhá v budovách s čísly popisnými: 168, 169 a 132. V Rozhodnutí ani ve Zřizovací listině nejsou budovy s čísly popisnými 169 a 132 uvedeny.

V roce 1999 oslavila škola 50 let svého trvání. Při této příležitosti se konalo setkání učitelů a absolventů školy, sportovní utkání současných žáků a absolventů, společenský večer, byl vydán almanach. V současné době se připravuje setkání prvních absolventů gymnázia po padesáti letech.

V rámci spolupráce s Johannes Fontanus College v Barneveldu v Holandsku škola každoročně pořádá výměnné pobyty studentů. Pro své žáky organizuje rovněž týdenní zájezdy do Anglie, poznávací zájezdy do Vídně a další akce.

Výchovné poradenství a prevence sociálně patologických jevů

Výchovné poradenství a prevence sociálně-patologických jevů tvoří provázaný systém. I když výchovná poradkyně nemá vzdělání požadované příslušnou vyhláškou, spolu s metodikem prevence se systematicky vzdělávají a poznatky přenášejí do kolektivu učitelů. Výrazná podpora vedení školy, spolupráce metodika prevence a výchovného poradce s třídními a ostatními učiteli vytváří velmi dobré podmínky pro naplňování cílů v oblasti prevence a výchovného poradenství. Výchovné poradenství a prevence sociálně patologických jevů jsou součástí výchovně vzdělávací činnosti školy i mimoškolních aktivit. Ty jsou orientovány do oblasti zdravého životního stylu a smysluplného využití času. Žáci jsou motivováni k účasti v soutěžích a olympiádách, navštěvují zájmové útvary. Škola organizuje pro žáky i prázdninové aktivity. Atmosféra ve škole je otevřená a pokojná, velmi dobré sociální klima školy přispívá k osvojení pozitivního sociálního chování žáků.

Systém výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů je na velmi dobré úrovni a pozitivně ovlivňuje vzdělávání a výchovu žáků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT, č. j. 32 394/2002-21, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2003, ze dne 16. 12. 2002*
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č. j. 44/6 ze dne 15. listopadu 2001*
3. *Dodatek č. 1 ke zřizovací listině č. j. 44/6 ze dne 15. listopadu 2001 příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č. j. 30/194 ze dne 20. prosince 2001*
4. *Dodatek č. 2 ke Zřizovací listině č. j. 44/6 ze dne 15. listopadu 2001 příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č. j. 41/191 ze dne 17. prosince 2002*
5. *Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2002/2003*
6. *Třídní výkazy a katalogové listy všech tříd ve školním roce 2002/2003*
7. *Vnitřní řád školy pro školní rok 2002/2003*
8. *Řád laboratoře fyziky ze dne 2. září 2002*
9. *Pracovní řád odborné učebny biologie (datum ani číslo jednací nejsou uvedeny)*
10. *Řád odborné učebny – ateliér (datum ani číslo jednací nejsou uvedeny)*
11. *Řád tělocvičny (datum ani číslo jednací nejsou uvedeny)*
12. *Pravidla pro používání učebny výpočetní techniky (datum ani číslo jednací nejsou uvedeny)*
13. *Zásady bezpečnosti práce v laboratoři (datum ani číslo jednací nejsou uvedeny)*
14. *Rozvrh hodin všech tříd platný pro školní rok 2002/2003*
15. *Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003*
16. *Protokol o přijímacím řízení ve školním roce 2001/2002*
17. *Výkazy a protokoly o ukončování studia ve školním roce 2001/2002*
18. *Protokoly o konání komisionálních zkoušek ve školním roce 2001/2002 a 2002/2003*
19. *Inspekční zpráva č. j. 127 311/98-11143 ze dne 17. prosince 1998*
20. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002*
21. *Roční plán práce pro školní rok 2002/2003*
22. *Přehled účasti ped. pracovníků na vzdělávacích akcích (datum ani číslo jednací nejsou uvedeny)*
23. *Základní koncepční teze pro školní rok 2002-2003 ze dne 28. srpna 2002*
24. *Plán kontrol (datum ani číslo jednací nejsou uvedeny)*
25. *Pedagogické a nepedagogické činnosti v průběhu školního roku, jež jsou předmětem nenárokového finančního ohodnocení ředitelem školy (kritéria pro stanovení osobního finančního hodnocení a finančních odměn) z května 2000*
26. *Organizační řád schválený na pracovní poradě 26. září 2002*
27. *Plán činnosti výchovného poradce pro školní rok 2002/2003*
28. *Přehled aktivit v oblasti prevence sociálně-patologických jevů ve školním roce 2002/2003*
29. *Organizace školního roku 2002/2003 (přehled a časový harmonogram činnosti)*

ZÁVĚR

Převážná část výuky ve škole je zajištěna kvalifikovanými učiteli, jejichž odborností vedení školy při přidělování úvazků promyšleně využívá. Nekvalifikovaní vyučující jsou cíleně motivováni k doplnění vzdělání. Týmová spolupráce v rámci předmětových komisí není dosud zcela zažita. Systém plánování je promyšlený, koncepční záměry jsou postupně naplňovány. Kontrolní mechanismy pro všechny oblasti činnosti školy jsou nastaveny a jsou funkční. Rezervy zůstávají v otázkách systematické analýzy zjištěných poznatků a jejich využívání pro další zkvalitňování práce školy. Informační systém je propracovaný a zajišťuje včasné a úplné přenosy informací uvnitř i vně školy.

Materiální podmínky školy umožňují realizaci vzdělávacího programu a plnění příslušných učebních osnov všech předmětů. Umístění tříd ve dvou budovách, nutnost častých přesunů žáků i učitelů a využívání odborných učeben jako kmenových, komplikují využívání materiálních zdrojů a kladou značné nároky na organizaci výuky.

Převážná část sledované výuky byla charakteristická spíše tradičním pojetím, bez využívání moderních trendů ve výuce jednotlivých předmětů, bez aktivního zapojení žáků do procesu vzdělávání a menším důrazem na rozvoj klíčových dovedností a sociálních kompetencí žáků. Vzhledem k vnitřní motivaci žáků (potřeba porozumět se v cizím jazyce a nutnost komunikace prostřednictvím výpočetní techniky) a k širokému zapojení školy do řady soutěží a projektů místního, regionálního i mezinárodního charakteru byla výuka informatiky a výpočetní techniky i cizích jazyků na vyšší úrovni.

Od poslední inspekce realizované v prosinci 1998 se kvalita průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy výrazně nezměnila, stejně jako velmi dobré personální podmínky výuky a mimořádně bohatá škála aktivit, které pozitivně ovlivňují výchovně vzdělávací práci školy. Stejná zůstala rovněž situace v oblasti prostorového vybavení školy, kdy bezpečnost a psychohygienu žáků i učitelů jsou negativně ovlivňovány častými přesuny z jedné budovy školy do druhé přes frekventovanou ulici.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	Z. Nešetřilová v. r.
Členové týmu	PhDr. Helena Kneselová, CSc.	H. Kneselová v. r.
	RNDr. Marie Machálková	M. Machálková v. r.
	RNDr. Karel Pigl	K. Pigl v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Ludmila Čepičková, Ing. Věra Gazárková, Ing. Jiří Koc

Ve Znojmě dne 6. dubna 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. 4. 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Antonín Třetina, ředitel školy	A. Třetina v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>

Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
---------------------	---

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány
	-	